

Epopeea Viteazului Mihai - eroul neamului nostru (36)

Ing. Angela Faina

„Nu-mi las țara și neamul nici mort !”

Nemulțumirile nobilimii maghiare și criticile comisarilor imperiali Mihai devine un personaj controversat

Prezentăm mai jos un extras din cronica vremii, referitor la intrarea lui Mihai în Ardeal.

„Reacții în Ardeal după victoria lui Mihai Viteazul de la Șelimbăr (28 oct.1599)”

Extras din carte: „De îndată ce s-a răspândit în țară zvonul despre victoria lui Mihai, numaidecât valahii din țara noastră s-au adunat și au atacat în taină și public moșiile și curțile nobililor și au ucis mulți dintre stăpânii lor, ca pe Francisc Tekei, comitele Turdei, Ladislau Boronkai și mulți alții; și aceasta, de fapt, din închipuirea visătoare că, având de acum înainte un principe din sângele lor, trebuiau și ei, moșcii, valahii, să-i stăpânească pe nobili. Ștefan Báthory, fratele cardinalului și Ladislau Gyulaffy, pe care principele îi lăsase în urma sa la Alba Iulia, auzind de înfrângere, au ezitat să păstreze capitala prin rezistență; de aceea Báthory a fugit spre Moldova, Gyulaffy la Chioar, pentru a sta acolo, în afara țării, de teama tiraniei voievodului.”

Măsurile luate de Mihai în Ardeal, i-a intrigat pe nobilii unguri, unii dintre ei dorind să ia scaunul princiar, alții din invidie și alții din disprețul față de valahul care a ajuns acum să-i cârmuiască, pe ei, cei care niciodată nu au

Mathias Miles. *Regent Șef al națiunii Saxone, Sibiu, 1670.* -Imagine luată de pe tiparituriromanesti.wordpress.com

fost conduși de un valah. Totuși, modelul politic de administrare valah care îi dădea siguranță voievodului în noul său stat a fost adaptat cu multă înțelegere, astfel încât să respecte și vechile rânduieli, după datină. Din respect față de împărat, pentru ca în Transilvania să domnească liniștea, nu a modificat complet regulile cârmuirii, însă orice ar fi făcut, pentru unii nu era corespunzător, ba îl considerau chiar periculos pentru viitorul Transilvaniei. Nemeșilor unguri, noua situație le crea o stare de nesiguranță; se simțeau marginalizați, ei, care până atunci diriguiau cu toții, acum trebuind să împartă conducerea țării, cu boierii români. De aceea, unii dintre nobilii unguri au părăsit Transilvania, iar cei rămași, căutau să-l saboteze pe Mihai în fel și chip, prin diverse uneltiri sau rapoarte mincinoase trimise la împărat. Constatând măsurile adoptate de Mihai-Voievod, felul și conceptul său de guvernare, nobilii au devenit îngrijorați de a nu-și pierde privilegiile, țeseau intrigi și raportau totul comisarilor imperiali, care la rândul lor, înștiințau cu lux de amănunte Curtea Imperială.

Unul dintre nobilii din Ardeal se lamenta astfel: „Să fi fost orice, numai valah să nu fi fost ! Pentru că intrând un valah în Ardeal, s-a pornit mânia valahilor, pe care noi i-am ținut de slugi și din cauză că dinainte de intrarea lui Mihai în Ardeal, furcile, spânzurătorile, locurile de osândă erau pline de valahi. Aceștia ne urăsc și, acum au un domn din neamul lor. Românii îi zic crai și pentru ei, este ca un rege.”

Sigismund Forgács, colaborator al lui Basta spunea: „Mihai e un tiran legat cu turcii, care stoarce țara și terorizează pe nobili, chinându-i și ațâțând țăraniii contra lor.”

Nobilul ungar István Csáky spunea despre Mihai că este un „tiran atroce, barbar și în toate străin față de noi, fără de milă și umanism.”

Nemeșii unguri erau intrigați și revoltați și afirmau cu tărie: „Sistemul de guvernare valah ar fi un lucru cu totul odios ! Ar fi o rușine ca un valah să stăpânească o țară așa de nobilă ca aceasta !”

Într-o discuție cu aceștia, cu turnură mai tensionată, Mihai întrebă nervos: „Ce vreți de la mine ?? Așa cum am cârmuit Valahia și nimic nu i-a lipsit atâția ani, așa voi cârmui și Transilvania !”

La toate aceste nemulțumiri, se adăugau criticile comisarilor imperiali. Conform observațiilor sale, Germanico Malaspina, nunțul papal, îl critică pe Mihai, spunând că el nu reușește să colaboreze bine cu nobilii unguri și nu este corespunzător pentru a conduce țara. El îi prezintă papei situația astfel: „Dacă acest palatin egoist, vulcanic și ranchiunos, care umblă cu schimbări în cuget mai stă în Ardeal, toată populația va trece la credința ortodoxă pe care o consideră cea dreaptă. Este schismatic și barbar, om fără de învățătură, încât abia poate să scrie în felul său. E foarte șiret și plin de foarte multe meșteșuguri și nestatornic din fire, crud, libidinos și fără frică de D-zeu. Voievodului să i se dea prin Germania o compensație ca să plece și să rămână Napragy sau chiar eu, Malaspina, ca să preia rolul de regent al Ardealului fără stăpân.”

Giorgio Basta și Germanico Malaspina erau deja doi dintre cei care se arătau dornici de a conduce Ardealul, în locul lui Mihai, deci претенденții declarați la scaunul princiar. Dar pe lângă ei, erau mulți alții, din fosta gardă a lui Sigismund Báthory, cu care aceștia țineau legătura permanent, pe diverse căi: cei doi Báthory, nobilul Bocskay, care pretindea că el „face prinții Ardealului”, adică are cea mai mare influență și putere în acest sens. Puterea mai era dorită nu numai de aceștia, ci și de comisarii imperiali, care sperau să aibă o și mai mare influență și un rol și mai important de jucat în această „perfidă Transilvanie”, cum ei înșiși o caracterizau.

Comisarii imperiali îl sfătuiau pe Mihai să renunțe la toți sfetnicii săi „trădători”, adică boierii valahi. Dar aceștia erau oamenii lui Mihai, cei mai credincioși. Boierii săi, între care Mihalcea și Teodosie Rudeanu, în dorința de a elimina pericolul nobililor unguri, mereu în opoziție cu cârmuirea sa și totdeauna nemulțumiți, îi sugerează lui Mihai să aplice cu mai multă fermitate pedepse contra lor, pe când frații Buzești sunt mai toleranți. Dar Mihai își dădea seama de intrigile pe care le țeseau ungurii și comisarii imperiali referitor la sfetnicii săi. Ei aveau ca scop preluarea completă a administrației țării și trecerea în subordinea lor a cetăților țării, puncte strategice importante.

Imaginea de azi, a cetății Alba Carolina, din Alba Iulia, înființată de austrieci la 1714 după un model de construcție de tip Vauban, cu ziduri groase și cu un adânc și larg șanț de apărare Imagine luată de pe en.wikipedia.org

Mihai le răspunde mâniaș că el este cel care decide și a fost așezat în acest scaun de către împărat, iar ei, „comisarii, sunt puși doar ca sfetnici”. Le mai explica faptul că el „și-a pus oamenii lui, valahi, în cetăți pentru asigurarea țării și pentru binele țării și a împăratului.”

Bineînțeles că acest răspuns nu le-a convenit comisarilor.

Referitor la soluționarea litigiilor, Mihai i-a asigurat totuși, că va ține cont de părerea lor.

Apoi în discuția care s-a continuat, el a spus: „Dacă e vorba de dușmanii dinăuntru, eu îi am în seamă ! când stăpânul e credincios, trebuie să fie și supușii ! Am eu grijă !”

Imediat, David Ungnad îl corectează: stăpânul e împăratul iar el, Mihai, e doar Voievodul.

Referitor la starea țării Mihai îi tăie cuvântul: „trebuie să fac ordine într-o țară fără orânduială.”

Referitor la plata soldaților Mihai spune: „dacă împăratul vrea să fie pace, atunci să fie pace, dar dacă vrea ca eu să lupt undeva, să-mi dea mijloacele !”

Mihai a solicitat Dietei să mărească dările pentru a-și putea întreține armata, fapt ce constituia încă un motiv de nemulțumire din partea nobililor. De la 3 florini, cât era plata dării înainte de sosirea lui Mihai, ea s-a mărit treptat, cu 6 florini, apoi cu încă 4 florini, iar după cucerirea Moldovei cu încă 3. Măsurile luate de Mihai împovărau populația creând nemulțumiri. Poate că această nemulțumire era singura credibilă, restul erau intrigi și orgolii nesatisfăcute.

- Pe de altă parte, relația lui Mihai cu turcii nemulțumea comisarii, alt motiv de neîncredere față de Domnul Mihai. Croatul David Ungnad, comisarul imperial, a raportat împăratului că Mihai păstrează

AVRAM IANCU - 200!

Nr. 9(49/septembrie 2024)

legătura cu turcii, că are robi turci la el, că ia de la orașe bani și postav pentru armată, etc. El spune: „Mă tem că ne-am băgat singuri un păduche în blană ! Generalul Basta ar fi guvernat mai bine țara.”

Diplomații lui Rudolf îl înștiințau despre fapte și evenimente care nu conveneau nobilimii ungare.

- Împăratul mai era informat că după cucerirea Ardealului, „Mihai-Vodă împarte și donează pretutindeni tot felul de moșii importante, ceea ce este privit un lucru neobișnuit, ce duce la fel de fel de bănuieli.”

Un alt mare „of” al nemeșilor unguri a fost revolta țărănimii române, care le-a adus multe pagube. Cu fermitate, Mihai restabilește ordinea, dând comenzi severe de încetare a revoltelor și solicită nobililor unguri să se întoarcă pe moșiile lor, pentru că unii, de frică, le-au părăsit. Există documentele prin care Mihai cere ferm oprirea acestor fapte reprobabile, nereguli și pedepsirea făptașilor.

Uimiți de cele ce se întâmplau în Ardeal de la sosirea lui Mihai, împăratul și Casa de Austria păstrau deocamdată, totuși, tăcerea și ascultau mereu rapoartele comisarilor trimiși în jurul lui Mihai. Erau reținuți, nu luau încă măsuri dure, erau în așteptarea derulării evenimentelor, îl lăsau pe Mihai să vadă până unde merge cu schimbările și ce intenții de viitor are.

După ce Casa de Austria a cules toate informațiile referitor la faptele și noile decrete ale lui Mihai, aceasta a formulat câteva idei și fapte care i se reproșau lui Mihai:

- dorința lui Mihai de a i se atribui în mod solemn Ardealul lui și fiului său, Nicolae
- convocarea Dietei fără consultarea sau aprobarea Maiestății Sale
- confiscarea și împărțirea moșiilor, acționând ca un adevărat stăpân
- trimiterea oștilor din Ardeal cu căpitani lor în Valahia și aducerea armatei valahe în Ardeal
- dispunerea după bunul său plac de averile Bathoreștilor
- îndepărtarea oștilor imperiale din Ardeal
- ocuparea cetăților și instalarea garnizoanelor conduse de căpitani valahi
- legile date în favoarea românimii ardelene
- dorința lui Mihai de a popula și a aduce valahi în orașele transilvane

Solul lui Mihai îi transmite lui Rudolf al II-lea motivele luării acestor decizii de către Mihai: „a procedat în acest fel pentru că a dorit să desăvârșască ordinea în Ardeal și ca să-i înșele pe turci. El va încredința Maiestății Sale nu numai țara, ci și pe sine însuși, soția, copilul și se va supune negreșit voinței și poruncii Maiestății Sale.”

Aceste răspunsuri nu au fost totuși convingătoare pentru Casa de Austria. Împăratul nu avea nici un interes ca în Ardeal să se iște tulburări. El avea nevoie de liniște. Era îngrijorat la vestea atâtor nemulțumiri din partea nobililor. Voia să stea netulburat în laboratorul său de la Praga, unde era absorbit de experimentele sale de alchimie. Din cauza acestor nemulțumiri, împăratul se gândește să ia măsuri pentru a păstra pacea principatului. Măsura, cel mai des folosită și subtilă, era oprirea banilor pentru plata armatei, fapt care „îl pune pe jar” pe Mihai. În acest fel, împăratul îi șubrezea puterea, poftindu-l cu subînțeleș, să plece din scaunul princiar.

Relația tensionată a lui Mihai, cu Rudolf al II-lea și Giorgio Basta

Tensiunea dintre Casa de Austria și Mihai Viteazul s-a adâncit și mai mult din cauza relației încordate a lui Mihai cu generalul imperial Giorgio Basta, care i-a adus învinuiri referitor la ostașii lui Mihai, zicând că aceștia „au jefuit Ardealul, țara Majestății Sale, Împăratul Rudolf al II-lea.” Acestor acuzații, Mihai a răspuns: „această țară n-ar mai trebui să fie în stăpânirea împăratului din pricină că nu era a sa și că nici generalul Basta, și nici Rudolf al II-lea, nu au nici un drept asupra acestei țări (a Transilvaniei).”

Aceste vorbe au ajuns bineînțeleș prin „grija” lui Basta, la urechile împăratului.

Deci, teoretic, Mihai revendică de drept Transilvania, fosta țară dacică, cucerită prin riscurile, cheltuielile și eforturile sale, a unui român; în consecință, trebuia de fapt să fie în stăpânire românească, românii fiind succesorii de „facto et iure” ai daco-romanilor. Prin aceste deziderate de a construi un viitor românimii din fostul teritoriu dacic, Mihai dovedea o gândire plină de responsabilitate față de neamul său, pe care l-a dorit organizat din toate punctele de vedere: militar, politic, social, economic și administrativ, atât pentru prezent cât și pentru viitor, scop pe care l-ar fi putut realiza prin dinastia pe care dorea s-o instaureze în viitor, pentru neamul său.

Un comisar imperial observa că: „Voievodul spune că el este stăpân în Transilvania și spune să i se zică „Alteț” și „principe al Transilvaniei.” Situația creată, a început să îngrijoreze pe mai marii zilei.

AVRAM IANCU - 200!

Nr. 9(49)/septembrie 2024)

Împăratul Rudolf al II-lea și clasa nobiliară transilvăneană și-ar fi dorit un principe ascultător, umil, pe care să-l poată influența și manevra, chiar șantaja, conform intereselor lor.

Imperialilor le-ar fi convenit mai degrabă un control direct asupra Ardealului, decât unul mijlocit printr-o personalitate atât de puternică, cum era cea a lui Mihai. Aceștia au dorit doar să se folosească de el, în scopul de a-și vedea realizate interesele.

Problema era că arhiducii de Austria se fereau de cinstea de fi Guvernatori ai Transilvaniei, aceștia preferând să stea pe pozițiile lor, în zone mai liniștite. Nici Maximilian și nici Matthias nu se arătau dornici să ocupe scaunul Ardealului.

În schimb, Domnul valah, cu voința sa, ce nu se lăsa dominată, era ferm hotărât de-acum a-și făuri acel stat românesc puternic în care el, domnitorul, să aibă puterea deplină de decizie pentru binele neamului său, iar el, voievodul țării, să aibă un rol important pe eșichierul politic al vremii, în fața expansiunii turcești, austriece, poloneze și a pericolului tătăresc, să poată să-și apere neamul și să decidă soarta și rolul poporului său în acest context complicat și periculos al vremii. Mihai își iubea mai presus de orice țara și poporul și voia să le ferească de uneltirile, tendințele expansioniste și planurile dușmănoase ale vecinilor. El se considera cu multă responsabilitate, purtătorul intereselor neamului său, interese pe care le susținea cu convingere și tenacitate. De aceea, pentru a fi în slujba alor săi, a românilor, a condus Ardealul ca un adevărat suveran, ca un principe cu puteri nelimitate, însă mereu consultându-se și cu împăratul în problemele pe care el le considera necesare. Se simțea capabil, o dorea și era pe calea realizării acestui deziderat.

Intrarea lui Mihai în Ardeal, fără aprobarea expresă ci doar de principiu, formală, a Casei de Austria, intenția sa de a rămâne domn în Ardeal, de a-l popula cu valahi, a surprins și a dat de gândit diplomației imperiale.

Mihai era incomod pentru Casa de Austria datorită acțiunilor și planurilor sale

Avea prea multă personalitate față de ceea ce considerau imperialii că era potrivit pentru un asemenea rol. Mihai nu era așa cum își imaginaseră ei, inițial. Acum, le era frică de Mihai, de inteligența lui, convinși fiind deja de valoroasele sale calități, care constituiau o posibilă amenințare pentru realizarea planurilor lor de viitor. Mihai era un conducător militar abil și capabil; îl știau dârz și doritor de a se impune ca un jucător important în acest context politico-militar nou creat, de aceea era considerat incomod, chiar periculos și un posibil pretendent la poziții și mai înalte.

Următoarea solie la împărat, îi transmite împăratului noul mesaj al lui Mihai, modificat față de primele: „Mihai a luat Transilvania cu sabia și nici nu se gândește să se lase îndepărtat de acolo”-a transmis solul.

Iată ce versuri îi dedicau rapsozii populari, lui Vodă Mihai:

Văzând Mihai pe Sfântul Rege

Că-l așteaptă peste drum

O comoară își alege,

Și pornește-un foc de tun

(autor necunoscut-Rapsod popular)

Impresii pozitive și aprecieri despre Mihai

Printre consilierii imperiali, Mihai avea nu numai denigratori, ci și susținători care-i apreciau calitățile. Erau realiști și analizau cu luciditate și fără părtinire realizările, organizarea și capacitatea lui Mihai de a conduce principatul, în care „el își înfipse sabia”.

Nobilul Nicolae Istvánffy, afirmă că Mihai nu trebuie scos din stăpânirea Ardealului, din cucerirea sa, dar că-i va fi greu să ție ambele țări, Valahia și Transilvania. Aceeași părere o are și episcopul Szuhay, neavând nici un cuvânt rău împotriva lui Mihai.

În decembrie 1599, Carlo Magno îl povățuiește pe împărat, referitor la situația din Ardeal: „Să nu pierdem a treia oară Ardealul și prietenia valahului pe deasupra”

Încrederea sa în sinceritatea lui Mihai și în felul convingător și deschis în care noul domn își prezenta ideile și convingerile, l-a făcut să se exprime astfel: „I-am ajuns la inima sa, chiar dacă ar avea zece paveze (platoșe) pe piept !”

La 14 decembrie 1599, din Satu Mare, scrisoarea lui Mihail Székely, comisar imperial îl înștiințează pe Ioannis Barvitiuz, consilier imperial, secretar intim a lui Rudolf al II-lea, cu următoarele informații: „În ce privește diversele știri despre Mihai-Voievod, vă atrag atenția că nu totul este demn de crezare. Cred acest lucru deoarece atâta timp cât venerabila Casă de Austria nu trimite un guvernator în

Transilvania, Mihai Voievod este nevoit să conducă principatul. Maiestatea Sa imperială romană trebuie să reflecteze preamilostiv că împăratul turc spune lui Mihai Voievod că nu numai Transilvania, ci tot ceea ce el va cuceri, fiind în serviciul aceluia, trebuie să-i rămână lui, cu condiția să se supună împăratului turc și să se îndepărteze de Maiestatea Sa imperială romană. Nici acesta din urmă și nici alt împărat roman n-a avut vreodată un asemenea slujitor, care să fi săvârșit cu atât de puține mijloace o victorie atât de zdrobitoare, pe de altă parte nu are și nici n-a avut niciodată un asemenea inamic cum va deveni el, dacă nu va ști să-l mențină, căci el e viteaz și iute și izbutește să atragă pe oșteni prin rapiditatea și generozitatea sa, iar dacă va avea și ajutorul împăratului turc, cine oare îi va putea ține piept? Dacă însă va fi păstrat ca prieten, putem fi siguri că împăratul nostru roman va primi o coroană cum nu s-a mai văzut de mulți ani. Cum și în ce fel poate fi păstrat, am raportat Maiestății Sale imperiale romane prin curierul anterior.”

Un alt nobil, Sebastian Tököly, era foarte convins de sinceritatea lui Mihai față de împărat și nu-l bănuia sub nici o formă de o eventuală trădare a sa. El își dădea seama de jocul diplomatic al lui Mihai față de turci. Față de decizia lui Mihai de a ceda Ardealul doar unui arhiduce, părerea sa era că e foarte normal și natural că cel care a cucerit și pacificat Ardealul, deci Mihai, să cedeze Ardealul doar arhiducilor care ar dori să ia scaunul princiar. Dar niciunul nu se arăta doritor, așa că Mihai era singurul în drept de a-l conduce.

Mihail Székely citează despre Mihai, într-un raport către împărat: „Cu iscusință și cutezanță îi va ține pe turci la hotarul Dunării. Dacă nu se va întâmpla așa, străzile Vienei vor fi invadate de fesuri și șalvari.” La 5 ianuarie 1600, din Satu Mare, Mihail Székely îi scrie lui Ioan Barvitius: „Eu am scris și am spus întotdeauna: dacă îl menținem pe Mihai Voievod de partea noastră, atunci obținem ceea ce nici un împărat roman n-a mai avut vreodată; dacă îl pierdem (pe Mihai), va fi o pierdere cum una la fel nu s-a mai văzut de secole de-a rândul, căci el nu poate cere ceea ce nu i se poate oferi și nu i se poate oferi atât de mult pe cât este el în stare să ne dea nouă drept compensație, decât dacă ar avea încă o viață. Împăratul turc îi oferă tot ce și-ar dori, numai ca el să i se supună și să poarte război împotriva noastră. Iar dacă ai chibzui și ai pune în balanță toate împrejurările, una atârnă mai greu decât celelalte; una păstrează reputația, măreția, faima, progresul creștinătății, iar cealaltă -să ne ferească Dumnezeu atotputernicul- exact contrariul în toate. Adesea, din cauza unor lucruri mărunte și rele îi pierde unuia pofta pentru lucrurile mari, care nu mai pot fi recuperate.” La 21 ianuarie 1600, același Mihail Székely scrie consilierului imperial I. Barvitius: „Căci stăpâne, să vă aduceți aminte de vorbele mele: va veni vremea când va fi nevoie de el, cum e și acum, și am voi să-i acordăm încrederea... numai dacă ar mai fi !

La 26 ianuarie 1600, comisarul imperial Carlo Magno îi scrie lui Ioannes Barvitius, confesorul intim al lui Rudolf al II-lea, despre necesitatea sprijinirii lui Mihai: „Prin această scrisoare pe care o scriu Maiestății Sale imperiale, va înțelege domnia voastră, ce se întâmplă cu problemele acestui voievod, (Mihai) părându-mi-se foarte stranie că la acea Curte (de la Viena) se acordă așa de puțină prețuire și nu se înconjură cu ajutoarele necesare această soartă a lui, pentru a putea să treacă mai înainte, Dunărea, în dauna dușmanului. Și de fiecare dată când nu este ajutat acest voievod, voi spune că Maiestatea sa nu a fost bine sfătuită. Vă rog să interveniți pe lângă Maiestatea Sa nu numai pentru prezent, dar și pentru a vedea în sfârșit, acest suflet deschis să găsească forțele necesare, ca să treacă dincolo de Constantinopol.”

În raportul despre Mihai a comisarilor imperiali Mihail Székely și David Ungnad către împăratul Rudolf al II-lea, din 12 februarie 1600, se certifică realele sale calități: „Ca generalissim, în problemele militare ale acestor locuri, voievodul este cum nu se poate mai bun. El are o calificare excelentă și nu are pereche în aceste țări, el este un mare general, lăsându-i în umbră pe toți...n-ar exista o biciușcă mai bună pentru nobilii transilvăneni decât el; ardelenii tremură în fața lui și se tem și de umbra lui.” David Ungnad scria într-un alt raport, că „nobilii transilvăneni se tem în continuare foarte mult de Mihai deoarece el face ordine.”

Mihail Székely apreciază că se vorbește prea mult și se scrie prea mult, iar concret concluzia sa, este: „...dacă păstrăm pe Mihai-Vodă căpătăm ceva ce niciodată n-a avut vreun împărat Roman.” Comisarul imperial Mihail Székely raportează împăratului că: „Nu cunosc pe nimeni altul mai potrivit pentru a governa decât pe el, căci este sever și-și riscă gâtul.” (Nicolae Iorga-„Istoria lui Mihai Viteazul”, vol 2.)

Arhiducele Matthias îl aprecia mult pe Mihai și îl compătimea pentru situația grea în care se afla și pentru că nu i se arăta recunoștința pe care un spirit atât de nobil o merită. El era convins că Mihai

AVRAM IANCU - 200!

Nr.9(49/septembrie 2024)

este sincer credincios și are un singur dușman, turcul. Matthias cerea îndepărtarea lui Basta „care nu e iubit, respectat, temut sau ascultat de nimeni.” Arhiducele era de acord să i se lase Ardealul lui Mihai și fiului său, Nicolae.

La 7 martie 1600, auzind fel de fel de vorbe despre Mihai, comisarul sătmărean, căpitanul Mihail Székely îl atenționează pe împărat, prin confesorul acestuia, Ioannis Barvitius: „Voievodul valah trebuie apreciat la adevărata sa valorare. Pentru că în acest caz, ar rămâne din toată inima credincios Maiestății Sale. Căci dacă ar fi lăsat să se îndepărteze de noi, este de temut că i se va oferi mai târziu de două trei ori mai mult decât i s-a promis, doar dacă am putea să-l avem! Pentru numele lui Dumnezeu ! Să i se trimită darurile, dacă mai e posibil; cu ele s-ar putea realiza mai mult decât se speră și se crede !”

Va urma

Mihai Viteazul –Oradea, 2024